

AIQ-21sk

Dotazník vplyvu afázie

Návrh na administráciu

Kedy administrujeme dotazník AIQ-21sk?

Vo väčšine prípadov by ste dotazník nemali administrovať pri prvom stretnutí s osobou s afáziou. Najprv by ste sa mali usilovať o nadviazanie kontaktu.

Hodnotenia, najmä tie, ktoré sú zamerané na narušenie, vyjadrujú silné a slabé stránky človeka. AIQ-21 využíva subjektívne sebahodnotenie jedinca s afáziou, čo si vyžaduje zhodnotenie jeho silných a slabých stránok. Chápanie človeka s afáziou je ale dôvodom vzniku AIQ, pričom do jeho tvorby sa zapojilo mnoho ľudí s afáziou, ktorí sa vyjadrovali k obsahu i funkcii dotazníka. Dotazník poskytuje administrátorovi informácie, vďaka ktorým môže zvážiť, akú pomoc môže poskytnúť v závislosti od závažnosti narušenia. Zvážte, či môžete takúto pomoc poskytnúť samostatne, alebo či je potrebná pomoc ďalších odborníkov. Mali by ste byť opatrní pri jeho používaní v raných štádiách afázie, počas prežívania neistoty a nepokojov a keď má osoba s afáziou ešte málo skúseností.

Kto administruje dotazník AIQ-21?

Dotazník môže byť administrovaný odborníkmi, ako sú klinickí logopédi, psychológovia, poradcovia a dobrovoľníci vedení a inštruovaní iným supervízorom. AIQ môže byť užitočný aj pre výskumných pracovníkov alebo spolupracovníkov so špecifickými schopnosťami.

Za účelom administrácie tohto dotazníka by administrátor mal:

- poznať osobný dopad na osobu, ktorá získala afáziu a jej život s ňou,
- mať skúsenosti s komunikáciou s osobou, ktorá má afáziu,
- schopnosť sledovať, či osoba zvláda stupeň porozumenia a koncentrácie, ktorý AIQ vyžaduje,
- schopnosť prispôbiť otázky tak, aby boli dostupnejšie pre osobu s afáziou,
- schopnosť sledovať, či sa osoba dokáže vyrovnáť s otázkami ohľadom emocionálneho stavu,
- schopnosť rozhodnúť sa, či využitie AIQ je najvhodnejšou metódou práce s osobou.

Ak si nie ste istý Vašimi schopnosťami v týchto oblastiach, nemali by ste použiť tento dotazník.

Ako administrovať dotazník AIQ-21?

Všeobecné rady:

AIQ je nástroj slúžiaci na zbieranie dát – nie je terapeutickou pomôckou. Začína však konverzáciu a môže začať budovať vzťah dôvery a porozumenia. Vyžaduje si rovnováhu medzi empatiou, záujmom a efektívnosťou. Vaším cieľom je zbierať údaje citlivo, a čo najpresnejšie a najrýchlejšie, aby ste sa mohli čím skôr presunúť k prirodzenej konverzácii.

Kľúčové je, aby ste boli prirodzený a osobu s afáziou podporovali.

Konkrétne rady:

Pred stretnutím:

- Uistite sa, že máte pripravené:
 - dokumenty:
 - informačný leták a súhlas
 - pracovné listy „Čo rád robím“
 - pero a čistý papier
- Uistite sa, že osoba s afáziou má okuliare, načúvací prístroj a pod., ak je to potrebné.

Počas stretnutia:

- Predstavte sa a zabezpečte, aby osoba s afáziou mala pohodlie.
- Keď máte pocit, že osoba je pripravená (pravdepodobne to nebude prvé stretnutie), predstavte AIQ.
- Prečítajte informačný leták.
- Získajte súhlas na administráciu dotazníka:
- Ak ste nezískali súhlas, poďakujte sa a ubezpečte osobu, že to neovplyvní poskytované služby.
- Dostatočne vysvetlite dôvod, prečo potrebujete tieto informácie.
- Pri otázkach poskytnite toľko pomoci, koľko osoba s afáziou potrebuje, aby sa zaistilo dobré porozumenie a uvoľnený rozhovor, napr.:
 - preformulujte,
 - napovedajte,
 - gestikulujte,
 - ukazujte,
 - povzbudzujte,
 - usmievajte sa,
 - poskytnite dostatok času na odpoveď,
 - vždy položte iba jeden list papiera pred osobu.

- **Ak sa osoba rozruší, uistite sa, či si praje ukončiť** administráciu dotazníka.
- Pre každú otázku platí **rovnaký postup**:
 - prečítajte otázku,
 - ukážte na každú osobu na hodnotiacej škále (povzbudzuje používanie extrémov ako možnosti hodnotenia),
 - „môžete mi ukázať na škále“ (prejdite rukou po strane, aby ste minimalizovali možnosť interferencie homonymnej hemianopie),
 - keď osoba odpovie, potvrdte jej rozhodnutie napr. „rozprávanie s cudzou osobou je pre Vás nemožné“,
 - **hodnotenie medzi dvoma možnosťami nie je povolené.**
- Zapište si všetky odpovede priamo do dotazníka, vrátane všetkých komentárov, ktoré daná osoba vysloví, pričom v priebehu celého stretnutia udržiavajte Vašu angažovanosť.

*Použite skript a záznamový hárok ako uznáte za vhodné! Rôzne osoby budú mať rôzne spôsoby dokončenia dotazníka. Skript slúži na zabezpečenie toho, aby sa proces hodnotenia vykonával konzistentne a aby nevznikali odlišné výsledky od rôznych administrátorov. Akonáhle si zapamätáte čo povedať, môžete uprednostňovať používanie záznamového hárku.

Na konci stretnutia (po dokončení dotazníka):

- Poďakujte sa osobe.
- Zamerajte sa na pozitíva.
- Ubezpečte ich, že akékoľvek pozitívne alebo negatívne pocity sú opodstatnené, a nie sú nezvyčajné ani u iných ľudí s afáziou, ktorí na začiatku zažívajú podobné negatívne pocity.
- Ak v nich táto skúsenosť vyvolala negatívny stres, uistite ich, že príde zlepšenie.
- Prediskutujte, ako budú Vaše stretnutia ďalej prebiehať, vrátane toho, ako môžete riešiť problémy, ktoré ešte nie sú vyriešené.
- Zvážte použitie pomocných pracovných listov, ktoré sa zaoberajú prekážkami a pomôckami „Čo pomáha“ a „Čo to robí ťažším“ v budúcnosti pri určovaní cieľov.

Uistite sa, že obaja máte čas a energiu k ďalšej konverzácii po dozbieraní dát.